

Το στοίχημα της νεανικής επιχειρηματικότητας: η πολύτιμη συμβολή του Σωματείου Επιχειρηματικότητα Νέων (ΣΕΝ)

Επιμέλεια: **ΒΑΣΙΑΣ ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ**
Ειδικός συνεργάτης ΕΤΤ

Ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανταποκριθεί η Ευρώπη στα δεδομένα και τις απαιτήσεις της νέας οικονομικής πραγματικότητας του σύγχρονου ενοποιημένου κόσμου περνά μέσα από την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Στον τομέα αυτόν από το βάρος της ιστορικής της διαμόρφωσης η ευρωπαϊκή ήπειρος υστερεί και δυσκολεύεται να ανταγωνιστεί τις ανερχόμενες δυνάμεις στην παγκόσμια αγορά. Η ανάγκη για δράση σε αυτόν τον τομέα οδήγησε τους ιδύνοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εκπόνηση πολιτικών για την επιχειρηματική εκπαίδευση των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Το εγχείρημα είναι μακρόπνοο και ζωτικό. Αγκαλιάζει όλη την κοινωνία και όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, από τις πιο νεοφώτιστες στην οικονομία της αγοράς μέχρι τις πιο ανεπτυγμένες, για τις οποίες επίσης έχει γίνει συνείδηση η ανάγκη για αναπροσαρμογή της επιχειρηματικής τους κουλτούρας.

Η έννοια και η πρακτική της επιχειρηματικότητας νοείται όχι με τη στενή ερμηνεία της διαμόρφωσης επιχειρηματιών και της δημιουργίας επιχειρήσεων, αλλά ως ευρύτερη κουλτούρα που αφορά όλα τα μέλη του κοινωνικού ιστού. Ορίζεται έτσι από τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Επιχειρηματικότητα είναι η ικανότητα ενός ατόμου να μετατρέπει τις ιδέες σε δράση. Περιλαμβάνει τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ανάληψη κινδύνων καθώς και την ικανότητα κατάρτισης και διαχείρισης σχεδίων για την επίτευξη στόχων. Στηρίζει όλους στην καθημερινή ζωή, τόσο στο σπίτι όσο και στην κοινωνία, και ειδικότερα ευαισθητοποιεί τους εργαζομένους ως προς το πλαίσιο της εργασίας τους και τους βοηθά να μπορούν να αξιοποιούν τις ευκαιρίες, ενώ προσφέρει την απαραίτητη βάση για τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε κοινωνική ή εμπορική δραστηριότητα.

Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση,
COM (2005) 548 τελικό

Junior Achievement Worldwide

Το Junior Achievement Worldwide είναι ένας διεθνής οργανισμός που έχει στόχο να εισαγάγει την επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση και να τη διδάξει στο μαθητικό κόσμο. Τα προγράμματα που έχει επεξεργαστεί είναι προσαρμοσμένα στις μαθησιακές προσλαμβάνουσες όλων των ηλικιών, από την Α' Δημοτικού μέχρι το Πανεπιστήμιο.

Τα προγράμματα

Τα προγράμματα του Junior Achievement είναι προσαρμοσμένα κατά ηλικία και εισάγουν κλιμακωτά τα παιδιά στην έννοια της επιχειρηματικότητας. Ενδεικτικά παρουσιάζουμε εδώ τα προγράμματα για τις ηλικίες 6-12 ετών. Κάθε πρόγραμμα αποτελείται από πέντε δραστηριότητες. Όλα τα προγράμματα, καθώς και πληροφορίες για την εφαρμογή τους, στην ηλεκτρονική διεύθυνση του *Junior Achievement – Young Enterprise Europe*: www.ja-ye.org

Τα προγράμματα για τις ηλικίες 6-12 ετών

Εμείς (για 5-6 ετών)

Το πρόγραμμα εστιάζει στο άτομο και στο ρόλο που παίζει στην οικονομία ως εργαζόμενος και καταναλωτής.

Οι Οικογένειές μας (6-7 ετών)

Εξηγεί τι είναι η οικογένεια και πώς τα μέλη της εργάζονται μαζί, τι ανάγκες έχει η οικογένεια και τι επιθυμεί, πού μπορούν να συναντηθούν οι ανάγκες και οι επιθυμίες, καθώς και τα είδη των επαγγελματιών που υπάρχουν μέσα στην οικογένεια.

Η Κοινότητά μας (7-8 ετών)

Το πρόγραμμα οδηγεί τους μαθητές στην ανακάλυψη των εργασιών που εκτελούνται μέσα στην Κοινότητα, στο πώς εργάζεται η τοπική διοίκηση για να στηρίξει τις υπηρεσίες προς όφελος των πολιτών και πώς οι πολίτες πρέπει να αναλαμβάνουν ευθύνες για το καλό της Κοινότητας.

Η Πόλη μας (8-9 ετών)

Εξερευνά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που μπορούν να βρεθούν σε μια τυπική πόλη, το είδος των εργαζομένων που χρειάζονται και πώς οι εργαζόμενοι εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στα επαγγέλματά τους.

Η Περιφέρειά μας (9-10 ετών)

Εστιάζεται στην παραγωγή και διανομή αγαθών σε μια περιφέρεια. Οι μαθητές μαθαίνουν για τη ροή του χρήματος μέσω της οικονομίας και για την αλληλεξάρτηση των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας. Λύνουν ακόμα βασικά επιχειρηματικά προβλήματα σε μια περιφερειακή οικονομία.

Το Έθνος μας (10-11 ετών)

Εισάγει τους μαθητές στις βασικές αρχές που διέπουν το ξεκίνημα μιας επιχείρησης στο ελεύθερο επιχειρηματικό σύστημα. Οι μαθητές συζητούν την οργάνωση της επιχείρησης, τις επιλογές για σταδιοδρομία, τις τεχνικές παραγωγής, το μάρκετινγκ και τις παρουσιάσεις πωλήσεων.

Ο Κόσμος μας (11-12 ετών)

Εισάγει τους μαθητές στις έννοιες-κλειδιά των οικονομιών διαφόρων χωρών. Μαθαίνουν τους λόγους του διεθνούς εμπορίου, τις διαφορές μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών, το ρόλο του συναλλάγματος στις διεθνείς αγορές και τα οφέλη και τα προβλήματα του διεθνούς εμπορίου.

Η σημασία της ενημέρωσης, εξοικείωσης και μαθησιακής εμπειρίας των παιδιών στην έννοια της επιχειρηματικότητας, όπως προσδιορίζεται πιο πάνω, είναι πρόδηλη. Μπορούμε να προσθέσουμε ότι είναι και απαραίτητη για την πιο ολοκληρωμένη διαμόρφωση του γνωστικού εξοπλισμού τους ώστε να είναι πιο δημιουργικοί, υπεύθυνοι και παραγωγικοί πολίτες κατά την ενηλικίωσή τους. Τα προγράμματα του Junior Achievement Worldwide έχουν εξαπλωθεί, άλλωστε, σε μεγάλο φάσμα ευρωπαϊκών κρατών και ιδιαίτερα στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Οι διαγωνισμοί που πραγματοποιούνται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για τις αριότερες, πρωτότυπες και καινοτόμες νεανικές επιχειρήσεις, μέσα από την ανάπτυξη της άμιλλας, δίνουν ένα πρόσθετο κίνητρο και βοηθούν στην ανταλλαγή εμπειρίας και ιδεών ανάμεσα στους ευρωπαίους νέους. Τα βραβεία αναδεικνύουν πραγματικά πρωτότυπες και υποδειγματικές προσπάθειες, που μπορούν να μετατραπούν σε πραγματικές επιχειρήσεις και να αποτελέσουν παραδείγματα έμπνευσης για όλους.

Στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα οι κοινωνικές αντιφάσεις και οι οικονομικές νοοτροπίες αντανakλώνται στο πρόβλημα της συγκρότησης της επιχειρηματικότητας. Σύμφωνα με την έρευνα του IOBE για τη μέτρηση της επιχειρηματικότητας, η ελλαδική πραγματικότητα επικαθορίζεται από αντιφάσεις (σημειωτέον ότι η μέτρηση αυτή είναι συγκριτική και γίνεται σε όλο τον κόσμο). Στην Ελλάδα λοιπόν σημειώνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- Υψηλά επίπεδα αυτοπεποίθησης και εμπιστοσύνης στις ικανότητές τους για έναρξη επιχείρησης (σε αυτόν τον τομέα οι Έλληνες βρίσκονται στην 1η θέση της Ευρώπης)
- Αλλά ταυτόχρονα, είναι παγκόσμιοι πρωταθλητές στο φόβο της αποτυχίας
- Η επιχειρηματική σταδιοδρομία είναι κοινωνικά αποδεκτή επιλογή (2η υψηλότερη θέση στην Ευρώπη), που αντιμετωπίζεται με σεβασμό και από την κοινωνία
- Αλλά ταυτόχρονα υπάρχει ελάχιστη προβολή success stories από τα εγχώρια MME και έμφαση στα αρνητικά παραδείγματα
- Πολλοί στην Ελλάδα σχεδιάζουν να ακολουθήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά δεν βλέπουν σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες

Αγγ. Τσακανίκας, *Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*,
Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και προβλήματα, έρευνα IOBE

Η έκθεση διαπιστώνει ότι «η ελληνική κοινωνία αντιμετωπίζει την επιχειρηματικότητα περισσότερο ως κοινωνική θέση, παρά ως διαδικασία δημιουργίας». Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε σε αυτή τη διαπίστωση ότι η εικόνα του επιχειρηματία στην Ελλάδα δεν είναι ιδιαίτερα καλή, γεγονός που αναπαράγει το σύστημα επικοινωνίας προβάλλοντας τα αρνητικά παραδείγματα και αφήνοντας στη σκιά τα πρότυπα υγιούς επιχειρηματικής δράσης. Αυτή είναι μια αντίληψη που δεν μπορεί να αλλάξει από τη μια μέρα στην άλλη, παρά μόνο με τη συστηματοποίηση της επιχειρηματικής εκπαίδευσης από τις μικρές ηλικίες. Στο έργο αυτό έρχεται να συμβάλει το Σωματείο «Επιχειρηματικότητα Νέων».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ: ΝΕΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ), φορέας εκπροσώπησης των ελληνικών και ξένων τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα, αποφάσισε να συμπεριληφθεί στα μέλη του ΣΕΝ και να συνδράμει δυναμικά στις δραστηριότητες του ΣΕΝ με την υλοποίηση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την εθελοντική συμμετοχή στελεχών της στην εφαρμογή των προγραμμάτων στα σχολεία.

Σωματείο Επιχειρηματικότητα Νέων

Το μη κερδοσκοπικό Σωματείο Επιχειρηματικότητα Νέων μεταφράζει, προσαρμόζει και υλοποιεί προγράμματα του διεθνούς οργανισμού Junior Achievement Worldwide με στόχο την «ευαισθητοποίηση των μαθητών σε οικονομικά και επιχειρηματικά θέματα».

Τα προγράμματα αντιστοιχούν σε ηλικίες από 6 μέχρι και 16+ ετών. Την ακαδημαϊκή χρονιά που τελείωσε εφαρμόστηκαν τρία προγράμματα για παιδιά Γυμνασίου, αποκλειστικά σε ιδιωτικά σχολεία.

Για τη νέα σχολική χρονιά είναι στο στάδιο της ετοιμασίας ένα μεγάλο πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές της Α΄ Λυκείου. Ονομάζεται «Εικονική Επιχείρηση» (Company Program) και αφορά την εικονική δημιουργία επιχειρήσεων από ομάδες μαθητών (ή τάξεις) με ταυτόχρονη μαθητεία στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης. Οι αρτιότερες μαθητικές επιχειρήσεις θα διαγωνιστούν σε εθνικό επίπεδο, και οι καλύτερες από αυτές σε ευρωπαϊκό.

Ένα δεύτερο πρόγραμμα, που ετοιμάζεται ταυτόχρονα, αφορά μαθητές Γυμνασίων.

Τα προγράμματα 2007-2008 του ΣΕΝ

Πρόγραμμα Επιχειρηματικότητας Νέων για το Λύκειο «Εικονική Επιχείρηση»

Οι μαθητές δημιουργούν μια δική τους επιχείρηση και είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη λειτουργία της. Κάνουν συχνές παρουσιάσεις στο σχολείο για την πορεία της εταιρείας τους και κρατούν σε ένα φάκελο όλα τα έγγραφα, που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της επιχείρησης.

Οι μαθητικές εταιρείες συμμετέχουν σε πανελλήνιο διαγωνισμό για την ανάδειξη της αριστερής επιχείρησης.

Η μαθητική επιχείρηση, που θα πρωτεύσει στον πανελλήνιο διαγωνισμό, παίρνει μέρος στον ευρωπαϊκό διαγωνισμό, ο οποίος διεξάγεται κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη της Ευρώπης.

Στελέχη επιχειρήσεων/εθελοντές καθοδηγούν τους μαθητές στις επιχειρηματικές διαδικασίες.

Οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν να στηρίξουν το πρόγραμμα:

- λειτουργούν ως σημείο επαφής ανάμεσα στο σχολείο, το στέλεχος της επιχείρησης και το γραφείο του Σωματείου Επιχειρηματικότητα Νέων
- διοργανώνουν μια εμπορική έκθεση
- και εξασφαλίζουν τη συμμετοχή του σχολείου στο διαγωνισμό

Οι νεανικές εταιρείες κρίνονται με βάση:

- τα κέρδη της επιχείρησης
- την καινοτόμο προσέγγιση στη λειτουργία της
- την κατανόηση των μαθητών πάνω στις αρχές λειτουργίας μιας επιχείρησης

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας Νέων για το Γυμνάσιο

Το πρόγραμμα αυτό, που έχει εγκριθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και έχει επιτυχώς εφαρμοστεί πιλοτικά, έχει σκοπό να εξοικειώσει τους μαθητές με τις βασικές οικονομικές έννοιες, με τη λειτουργία της αγοράς και των επιχειρήσεων και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της περιφέρειας και της εθνικής οικονομίας.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις ενότητες: Οικονομία και Εγώ, Διεθνής Αγορά, Επιχείρηση σε Δράση.

Το Σωματείο Επιχειρηματικότητα Νέων θα στηρίξει τη σωστή εφαρμογή της δραστηριότητας:

- με έντυπο υποστηρικτικό υλικό για τους μαθητές (διανέμεται δωρεάν)
- με έντυπο υποστηρικτικό υλικό - οδηγίες διδασκαλίας για τον καθηγητή και το στέλεχος (διανέμεται δωρεάν)
- με στελέχη επιχειρήσεων, που εθελοντικά προσφέρουν το χρόνο τους για το σκοπό αυτό

Το πρόγραμμα βασίζεται στη στενή συνεργασία στελεχών επιχειρήσεων και καθηγητών των σχολείων.

Ανάμεσα στα ιδρυτικά μέλη, εκτός από τον ΣΕΒ (ο οποίος είναι πρωτεργάτης) είναι η Εθνική Τράπεζα, η Citibank, η Eurobank από τον τραπεζικό χώρο, αλλά και επιχειρήσεις, όπως οι Microsoft, TITAN, TOYOTA κ.ά.

Οι σκοποί του Σωματείου είναι:

- να στηρίξει την ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα στην ανάπτυξη μιας εσωτερικής κουλτούρας που προωθεί την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία,
- να συνεργαστεί με τους αρμόδιους φορείς στην προετοιμασία των μαθητών για τη σύγχρονη αγορά εργασίας βοηθώντας τους να αναπτύξουν δεξιότητες και κριτική σκέψη,
- να εξοπλίσει τους νέους με εργαλεία που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν βιώσιμες επιχειρήσεις,
- να βοηθήσει επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων που θέλουν να ασχοληθούν, αλλά χρειάζονται στήριγμα με κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα,
- να συμβάλει ώστε η χώρα μας να δημιουργεί περισσότερες επιχειρήσεις με μεγαλύτερη πιθανότητα μακροχρόνιας επιτυχίας.

Το ΟΡΑΜΑ του είναι **η διεύρυνση του Προγράμματος Επιχειρηματικότητα Νέων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης** σε όλα τα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της χώρας, ιδιαίτερα στις πιο απομακρυσμένες περιοχές.